

Nr 128.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 25 maj 1941 (nr 251) om varuskatt, m. m.; given Stockholms slott den 13 mars 1953.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

1) förordning angående ändring i förordningen den 25 maj 1941 (nr 251) om varuskatt; samt

2) förordning angående ändrad lydelse av den vid förordningen den 30 juni 1943 (nr 477) om skatt å vissa pälsvaror fogade förteckningen över pälskinn.

GUSTAF ADOLF.

Per Edvin Sköld.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

I propositionen föreslås vissa ändringar i förordningarna om varuskatt och pälsvaruskatt. I varuskatteförordningen föreslås i första hand den ändringen, att det belopp, å vilket skatten skall beräknas (beskattningsvärdet), skall utgöra priset vid försäljning i större poster från tillverkaren. Enligt nu gällande bestämmelser är beskattningsvärdet ett högre värde, nämligen priset vid försäljning till detaljhandlare. Ändringen, som ansetts nödvändig för att den numera inträdda friare prisbildningen icke skall motverkas av gällande skattekonstruktion, nödvändiggör en höjning av skattesatserna för att skatteintäkterna skall bibehållas oförändrade. Därjämte föreslås viss jämkning av skattesatserna för munvatten och s. k. ättiketerpreparat ävensom vissa andra tekniska artiklar, varigenom den reella skattebelastningen på dessa artiklar sänkes. Ändringarna i pälsvaruskatteförordningen innebär väsentligen en jämkning för vissa skinn av skattesatserna, vilka bör stå i viss relation till respektive skinnpriser. För några skinnslag förordas dessutom av kontrolltekniska skäl en sammanslagning av skattesatserna.

Förslag

till

**förordning angående ändring i förordningen den 25 maj 1941
(nr 251) om varuskatt.**

Härigenom förordnas, dels att 3 § 2 mom. förordningen den 25 maj 1941 om varuskatt¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, dels ock att den vid förordningen fogade förteckningen över varor, för vilka varuskatt skall erläggas², skall erhålla den ändrade lydelse, som framgår av härvid fogad bilaga.

*Nuvarande lydelse:***3 §.**

2. Varans beskattningsvärde är lika med det pris, som den skattskyldige i allmänhet betingar sig för varan vid försäljning till detaljhandlare eller, i fall där försäljning till detaljhandlare icke bedrivs, det pris, som den skattskyldige kan antagas hava betingat sig, därest sådan försäljning skett; och skall i intetdera fallet varuskatten inberäknas i priset. Därest den skattskyldige regelmässigt försäljer allenast en obetydlig del av varan till detaljhandlare, skall vid tillämpning av bestämmelserna i detta stycke så anses som om försäljning till detaljhandlare icke bedreves.

För vara — — — i förvärvssyfte.

Det ankommer — — — givna stadganden.

*Föreslagen lydelse:***3 §.**

2. Varans beskattningsvärde är lika med det lägsta pris, som den skattskyldige betingar sig vid försäljning av varan i större poster till återförsäljare, med vilken den skattskyldige icke står i intressegemenskap, eller, i fall där sådan försäljning icke bedrivs, det lägsta pris den skattskyldige kan antagas hava betingat sig, därest sådan försäljning skett; och skall i intetdera fallet varuskatten inberäknas i priset. Sålunda beskattningsvärde må icke angivas pris, som gäller allenast för en mindre betydande del av den skattepliktiga försäljningen.

För vara — — — i förvärvssyfte.

Det ankommer — — — givna stadganden.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1953.

¹ Senaste lydelse av 3 § se 1948: 66.

² Senaste lydelse av förteckningen se 1952: 19^a.

Nuvarande lydelse:

Förteckning

över

varor, för vilka varuskatt skall erläggas,i gällande tulltaxa med statistisk varuförteckning hänförliga till
nedanstående statistiska nummer

Statistiskt nr	Varuslag	Skattesats, procent av beskattnings- värdet
ur 298—302	<p>Choklad- och konfityrvaror, hänförliga till följande varugrupper:</p> <p>choklad eller ersättningsmedel härför, med eller utan tillsats av socker eller sötningsmedel;</p> <p>lakritsvaror, med tillsats av socker, sötningsmedel, kryddor eller essenser;</p> <p>karameller, praliner, konfekt, dragéer, kola, pastiljer, tabletter, tuggummi, skumstrutar, kokosbollar och dylika sötsaker, ävensom sötsaker helt eller delvis utgörande eller innehållande glaserade eller kanderade frukter, bär, andra växtdelar eller ersättningsmedel härför;</p> <p>rån eller s. k. wafers med överdrag eller mellanlägg av choklad, socker, fruktgelé eller dylikt;</p> <p>i utformade figurer, stänger eller stycken framställda sötsaker, innehållande:</p> <p>lakrits, även utan tillsats av socker, sötningsmedel, kryddor eller essenser;</p> <p>marsipan, mandelmassa eller liknande massa;</p> <p>marmelad eller ersättningsmedel härför; med socker eller sötningsmedel försatta pulver och tabletter, avsedda för beredning av läskedrycker.....</p> <p>glass</p> <p>Anm. Bestämmelserna i förordningen om varuskatt äro icke tillämpliga å följande varor, nämligen kakao- och glasspulver (med eller utan tillsats av socker eller sötningsmedel), s. k. fastlagsmassa, tårter, bakelser, tebröd och liknande bakverk, ej heller å färdigställda, för hushåll, restauranger eller matserveringar avsedda efterrätter, helt eller delvis bestående av glass. Vad nu sagts gäller även om bakverket eller efterrätten är tillsatt eller</p>	<p>60</p> <p>60</p>

Föreslagen lydelse:

Förteckning

över

varor, för vilka varuskatt skall erläggas,

i gällande tulltaxa med statistisk varuförteckning hänförliga till
nedanstående statistiska nummer

Statistiskt nr	Varuslag	Skattesats, procent av beskattningsvärdet
ur 298—302	<p>Choklad- och konfityrvaror, hänförliga till följande varugrupper:</p> <p>choklad eller ersättningsmedel härför, med eller utan tillsats av socker eller sötningsmedel;</p> <p>lakritsvaror, med tillsats av socker, sötningsmedel, kryddor eller essenser;</p> <p>karameller, praliner, konfekt, dragéer, kola, pastiljer, tabletter, tuggummi, skumstrutar, kokosbollar och dylika sötsaker, ävensom sötsaker helt eller delvis utgörande eller innehållande glaserade eller kanderade frukter, bär, andra växtdelar eller ersättningsmedel härför;</p> <p>rån eller s. k. wafers med överdrag eller mellanlägg av choklad, socker, fruktgelé eller dylikt;</p> <p>i utformade figurer, stänger eller stycken framställda sötsaker, innehållande:</p> <p>lakrits, även utan tillsats av socker, sötningsmedel, kryddor eller essenser;</p> <p>marsipan, mandelmassa eller liknande massa;</p> <p>marmelad eller ersättningsmedel härför;</p> <p>med socker eller sötningsmedel försatta pulver och tabletter, avsedda för beredning av läskedrycker</p> <p>glass</p> <p>Anm. Bestämmelserna i förordningen om varuskatt äro icke tillämpliga å följande varor, nämligen kakao- och glasspulver (med eller utan tillsats av socker eller sötningsmedel), s. k. fastlagsmassa, tårter, bakelser, tebröd och liknande bakverk, ej heller å färdigställda, för hushåll, restauranger eller matserveringar avsedda efterrätter, helt eller delvis bestående av glass. Vad nu sagts gäller även om bakverket eller efterrätten är tillsatt eller</p>	<p>65</p> <p>65</p>

Nuvarande lydelse:

Statistiskt nr	V a r u s l a g	Skattesats, procent av beskattningsvärdet
	belagd med eller däri på annat sätt ingår choklad eller andra varuskattebelagda varor eller socker, under förutsättning dock att varan bibehållit karaktären av tårta, bakelse, tebröd eller liknande bakverk eller efterrätt av glass.	
ur 540: 2	Kemiska kompresser och tillbehör, avsedda för hårpermanentning	40
ur 587—588	Essenser och extrakter, avsedda för beredning av alkoholhaltiga drycker	120
591	Tandpulver och tandpasta	20
ur 592—593	Puder, med undantag av ströpuder, samt smink och andra preparat för hudens färgning, läppstift härunder inbegripna	75
ur 593	Nagellack, nagelpasta, nagelpolermedel, nagellackborttagningsmedel och andra dylika för nagelbehandling avsedda preparat samt ögonhårskräms, ögonbrynsstift och andra liknande preparat för behandling av ögonhår eller ögonbryn ..	75
ur 593	Parfymer, luktvasen och andra dylika luktgivande preparat, badsalt, nagelbandsvasen, munvasen, toalettvasen (med undantag av preparatet sprit, glycerin och rosenvasen) samt hårborttagningsmedel och medel mot transpiration, ansiktslera, ansiktsskum och andra dylika till hudkräm icke hänförliga preparat för hudens vård, hårvatten, hårolja, pomada, onduleringspreparat samt andra preparat för hårets behandling eller vård, dock med undantag av schamponeringsmedel	40
ur 593, ur 596	Schamponeringsmedel	20

Föreslagen lydelse:

Statistiskt nr	Varuslag	Skattesats, procent av beskättningsvärdet
	belagd med eller därl på annat sätt ingår choklad eller andra varuskattebelagda varor eller socker, under förutsättning dock att varan bibehållit karaktären av tårta, bakelse, tebröd eller liknande bakverk eller efterrätt av glass.	
ur 540: 29	Kemiska kompresser och tillbehör, avsedda för hårpermanentning	50
ur 587: 1— 588: 3	Essenser och extrakter, avsedda för beredning av alkoholhaltiga drycker	120
591	Tandpulver och tandpasta	25
ur 592—593	Puder, med undantag av ströpuder, samt smink och andra preparat för hudens färgning, läppstift härunder inbegripna	80
ur 593	Munvatten och ättiketerpreparat	25
ur 593	Nagellack, nagelpasta, nagelpolermedel, nagellackborttagningsmedel och andra dylika för nagelbehandling avsedda preparat samt ögonhårskräm, ögonbrynsstift och andra liknande preparat för behandling av ögonhår eller ögonbryn	80
ur 593	Parfymer, luktvatten och andra dylika luktgivande preparat, badsalt, nagelbandsvatten, toalettvatten (med undantag av preparatet sprit, glycerin och rosenvatten) samt hårborttagningsmedel och medel mot transpiration (<i>andra än ättiketerpreparat</i>) ansiktsslera, ansiktsskum och andra dylika till hudkräm icke hänförliga preparat för hudens vård, hårvatten, hårolja, pomada, onduleringspreparat samt andra preparat för hårets behandling eller vård, dock med undantag av schamponeringsmedel..	50
ur 593, ur 596	Schamponeringsmedel	25

Förslag

till

förordning angående ändrad lydelse av den vid förordningen den 30 juni 1943 (nr 477) om skatt å vissa pälsvaror fogade förteckningen över pälskinn.

Härigenom förordnas, att den vid förordningen den 30 juni 1943 om skatt å vissa pälsvaror fogade förteckningen över pälskinn, för vilka skatt skall erläggas jämlikt 3 § 1 mom. förordningen¹, skall erhålla den ändrade lydelse, som framgår av härvid fogad bilaga.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1953.

¹ Senaste lydelse av förteckningen se 1951: 214.

Nuvarande lydelse:

Förteckning

över

pälsskinn, för vilka skatt skall erläggas jämlikt 3 § 1 mom. förordningen
om skatt å vissa pälsvaror,

i gällande tulltaxa med statistisk varuförteckning
upptagna under nr 678—681.

Varuslag	Skattesats kr. per styck
Pälsskinn, beredda, lösa, av:	
<i>får,</i>	
breitschwanz och persian	5: —
metis och sydvästpersian	5: —
astrakan, bessarab, indiskt lamm, koweit, krimmer, s. k. salz- felle, schiraz och svensk karakul	1: 50
<i>gnagare — andra än ekordjur —</i>	
bisam,	
nordlig	1: 25
sydlig	1: —
<i>hunddjur,</i>	
blå-, platina-, silver-, svart- och viträv samt s. k. whiteface	9: —
<i>säldjur,</i>	
sjöbjörn (äka säl)	15: —
andra (inbegripet blueback och whitecoat)	5: —
s. k. pannor, lösa, av hästdjur och nötkreatur	0: 05
s. k. ben, lösa, av hästdjur, nötkreatur, ren och älg	0: 05

Bilaga.

Föreslagen lydelse:

Förteckning

över

pälsskinn, för vilka skatt skall erläggas jämlikt 3 § 1 mom. förordningen
om skatt å vissa pälsvaror,

i gällande tulltaxa med statistisk varuförteckning
upptagna under nr 678—681.

Varuslag	Skattesats kr. per styck
Pälsskinn, beredda, lösa, av:	
<i>för,</i> breitschwanz och persian, metis och sydvästpersian, astrakan, bessarab, indiskt lamm, koweit, krimmer, s. k. salzfelle, schiraz och svensk karakul	3: —
<i>gnagare — andra än ekorrddjur —</i> bisam, nordlig och sydlig	1: —
<i>hunddjur,</i> blå-, platina-, silver-, svart- och viträv samt s. k. whiteface	7: 50
<i>säldjur,</i> sjöbjörn (äkta säl) sjölejon (skinn intill 4 000 kvadracentimeter) andra (inbegripet blueback och whitecoat)	15: — 2: 50 5: —
s. k. pannor och ben	0: 05

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 mars
1953.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, ZETTERBERG, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, HEDLUND, LINDELL, NORDENSTAM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sköld, anmäler fråga om *ändrade bestämmelser rörande varuskatt och pälsvaruskatt* samt anför därvid följande.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 7 januari 1953 har *kontrollstyrelsen* framlagt förslag till ändring i vissa delar av varuskatteförordningen. Kontrollstyrelsen har samtidigt överlämnat av styrelsen införskaffade yttranden i ämnet från *Sveriges grossistförbund, Sveriges köpmannaförbund, svensk industriförening, kooperativa förbundet, inköpscentralernas aktiebolag ICA, kemisk-tekniska fabrikantförbundet, kemisk-tekniska och livsmedelsfabrikanters förening (KeLiFa), svenska choklad- och konfektyrfabrikantföreningen u. p. a., Sveriges glassindustriers riksförbund, Sveriges frisörgrossistförening och Sveriges frukt- & konfektyrhandlareförbund.*

Över kontrollstyrelsens skrivelse har infordrade utlåtanden avgivits av *1952 års kommitté för indirekta skatter* och av *generaltullstyrelsen.*

Sedermere har kemisk-tekniska fabrikantförbundet och svenska frisörföreningen u. p. a. inkommit med särskilda yttranden i ärendet.

Kontrollstyrelsen har vidare i skrivelse till Kungl. Maj:t den 17 januari 1953 framlagt förslag till ändrad lydelse av den vid förordningen om skatt å vissa pälsvaror fogade varuförteckningen. Förslaget har enligt vad i skrivelsen upplysts utarbetats efter visst samråd med representanter för pälsbranschen.

Ändringar i varuskatteförordningen.

Gällande bestämmelser.

Enligt 1 § förordningen den 25 maj 1941 (nr 251) om varuskatt skall för vara, som är upptagen i en vid förordningen fogad förteckning, erläggas varuskatt, där varan tillverkas yrkesmässigt inom riket för avsalu eller för vidare bearbetning eller ock införes till riket. I nämnda förteckning är upptagna choklad- och konfityrvaror samt kemisk-tekniska preparat i den mån

de är att hänföra till vissa angivna varugrupper. I fråga om gruppen choklad- och konfityrvaror kan beskattningen sägas väsentligen omfatta söt-saker och glass samt pulver och tabletter för beredning av läskedrycker. Beskattningen av kemisk-tekniska preparat är begränsad till essenser och extrakter, avsedda för beredning av alkoholhaltiga drycker, samt till kosmetiska preparat och närstående varor, såsom kemiska kompresser för hårpermanentning, munvårdspreparat, puder och läppstift, preparat för behandling av naglar, ögonhår och ögonbryn samt toalettvatten, eau-de-cologne och parfym.

Skatten skall utgå med visst procenttal av varans beskattningsvärde. Detta procenttal, som är angivet i den förenämnda varuförteckningen, utgör för choklad- och konfityrvaror 60 procent och för kemisk-tekniska preparat 20—120 procent, beroende på varuslag.

Enligt 3 § 2 mom. varuskatteförordningen är varas beskattningsvärde lika med det pris, som den skattskyldige i allmänhet betingar sig för varan vid försäljning till detaljhandlare eller, där försäljning till detaljhandlare icke bedrives, det pris som den skattskyldige kan antagas ha betingat sig, därest sådan försäljning förekommit. I intetdera fallet skall varuskatten inberäknas i priset. Därest den skattskyldige regelmässigt försäljer endast en obetydlig del av varan till detaljhandlare, skall bestämmelserna tillämpas så som om försäljning till detaljhandlare icke skedde.

Kontrollstyrelsen har lämnat särskilda anvisningar rörande tillämpningen av reglerna för beskattningsvärdets bestämmande. Enligt nu gällande anvisningar — kontrollstyrelsens cirkulärskrivelser den 28 februari och den 1 april 1948 — är beskattningsvärdet lika med det pris, som enligt prislista eller eljest utan hänsyn till prestationsrabatter gäller vid tillverkarens försäljning till detaljhandlare. Det orabatterade pris exklusive varuskatt (katalogpris), som tillverkare sålunda tillämpar vid försäljning till detaljhandlare, skall gälla såsom beskattningsvärde utan avdrag för i priset inräknade fraktkostnader, kassarabatter och särskilda kvantitetsrabatter. Där tillverkare försäljer sin produktion helt eller i det närmaste helt till partihandlare skall beskattningsvärdet vara lika med av partihandlaren tillämpat pris vid försäljning till detaljhandlare. I det fall tillverkare försäljer hela eller den väsentliga delen av sin produktion av skattepliktiga varor direkt till allmänheten, skall beskattningsvärdet utgöra viss procentuell del av det vid varornas försäljning till allmänheten tillämpade priset (inklusive varuskatt).

Bestämmelserna i 3 § 2 mom. första stycket varuskatteförordningen om beskattningsvärdet skall tillämpas icke blott av inhemska tillverkare utan även av personer, som bedriver importhandel med skattepliktiga varor. Beskattningsvärdet för importvaror skall sålunda i princip vara lika med det pris, som importören i allmänhet betingar sig för varan vid försäljning till detaljhandlare. Undantag från denna regel gäller enligt 3 § 2 mom. andra stycket varuskatteförordningen för sådana fall, där varan efter

införelse skall omformas, vidare bearbetas eller omförpackas samt där densamma införes för annat ändamål än försäljning eller användning i förvärvssyfte. I dylika fall är beskattningsvärdet för varan lika med varans värde, beräknat enligt 4 § tulltaxeförordningen, med tillägg av den å varan belöpande tullen. Detta värde är lika med varans inköpspris med tillägg för tull och alla omkostnader till svensk importort (i regel cif-värde + tull).

Från varuskatteförordningens tillkomst år 1941 till den 1 juli 1946 tillämpades beträffande importvaror de regler för beskattningsvärdets bestämmande, som finnes intagna i 3 § varuskatteförordningen i dess ursprungliga lydelse (SFS 1941:251). Enligt dessa regler skulle beskattningsvärdet vid all import bestämmas på det sätt som gäller enligt 3 § 2 mom. andra stycket varuskatteförordningen i dess nuvarande lydelse.

Kontrollstyrelsens förslag.

Kontrollstyrelsen har i sitt förslag förordat ändrade regler beträffande beskattningsvärdets bestämmande samt i anslutning härtill föreslagit sådan jämkning i skattesatserna att skatteintäkterna i huvudsak blir oförändrade. Vid sidan av detta huvudförslag har styrelsen framlagt förslag dels till enhetlig skattesats för de kemisk-tekniska preparat, för vilka nu tillämpas skattesatser på 40 och 75 procent, dels till sänkning av skattesatsen för munvatten och s. k. ättiketerpreparat.

I fråga om bakgrunden till förslaget rörande *omläggning av reglerna för beskattningsvärdets bestämmande* har kontrollstyrelsen anfört bl. a. följande.

Varuskatteförordningen, som reglerar beskattningen å sötsaker samt kemisk-tekniska preparat, har i stora drag utan andra väsentliga ändringar än i fråga om det skattepliktiga varuområdets avgränsning varit gällande alltsedan våren 1941. Beskattningen genomfördes i ett marknadsläge, som i hög grad skiljer sig från dagens. Den varubrist som under krigs- och de första efterkrigsåren gjorde sig starkt gällande i fråga om choklad- och konfityrvaror och som medförde ransonering av socker och andra råvaror, föreligger ej längre och därmed ej heller samma starka ställning för tillverkarna såsom säljare. Dessa förhållanden ha medfört en ökad konkurrens mellan tillverkarna och därigenom möjliggjort priskontrollens borttagande. Bruttoprissystemet har hävts inom såväl choklad- och konfityrbranschen som inom kemisk-tekniska branschen. Härigenom har prisbindningen på ifrågavarande varuområden lösgjorts i de olika handelsleden och strävanden göra sig gällande att anpassa prissättningen i högre grad efter prestation. Som jämförelse härtill kan erinras om, att det vid varuskatteförordningens ikraftträdande och därefter fram till våren 1952 inom choklad- och konfityrbranschen samt kemisk-tekniska branschen huvudsakligen tillämpades ett detaljerat rabattsystem, som utgick från bundna bruttopriser till konsument, ett fixerat katalogpris till detaljist med vissa kvantitetsrabatter och en på priset till detaljhandlare utan hänsyn till kvantitet fastställd grossistmarginal. Enligt detta system voro således detalj- och grosshandels marginaler för huvuddelen av försäljningen av dessa varor klart fixerade medelst i tillverkarnas priskuranter för varje vara angivna priser vid försäljning till de olika handelsleden. Systemet har emellertid numera,

som ovan nämnts, avvecklats och ersatts av en friare prisbildning inom varje handelsled. Grossist- och detaljistpriserna kunna, i den mån fabrikanterna övergått eller övergå till prissättning efter prestation, komma att i större utsträckning variera för samma vara från fall till fall, och tillverkaren kan därför, eftersom gränsen mellan grossist och detaljist i dagens läge blir mindre markerad, icke angiva det pris, som för en viss vara skall vara att anse som pris till detaljhandlare.

Reglerna för beskattningsvärdets bestämmande äro utformade på sådant sätt att varor av samma slag i huvudsak erhållit samma skattebelastning, oberoende av handelsvägar till konsumenten. Genom att beskattningen i princip knutits till tillverkarens prislista har detta varit möjligt och det har varit denne, som i regel genom sin prissättning bestämt såväl beskattningsvärde som handelsmarginal och konsumentpris. Med bruttoprissystemets hävande komma priserna på detta sätt icke vidare att styras av producenten. För de fall där försäljning till detaljhandlare icke alls eller endast i obetydlig omfattning förekommer, har bruttoprissystemets avskaffande sålunda medfört, att kontrollstyrelsen icke på sätt i författningen stadgas kan fastställa regler för ett exakt angivande av det pris, som skulle ha tillämpats, om försäljning till detaljhandlare ägt rum. På choklad- och konfityrvarornas område ha dessa regler för beskattningsvärdets bestämmande betydelse i fråga om konditorer, bagare, glasstillverkare och hemtillverkare av karameller. Av för närvarande omkring 1 800 hos styrelsen anmälda sötvarutillverkare skola mer än hälften beräkna beskattningsvärde enligt sistnämnda metod. I skatteinkomsthänseende betyder dessa tillverkare försäljning dock relativt litet och motsvarar mindre än fem procent av den totala skatteinkomsten. Vad beträffar försäljning av skattepliktiga tekniska preparat förekommer endast enstaka fall, där densamma av tillverkaren bedrivs direkt till konsument.

I fråga åter om de fall då skattepliktiga varor av tillverkare försäljas helt eller i det närmaste helt till partihandlare, och beskattningsvärdet sålunda skall bestämmas med hänsyn till av partihandlaren tillämpat pris vid dennes försäljning till detaljhandlare, må framhållas, att stora praktiska svårigheter alltid föreligga för tillverkaren att hålla sig underrättad om partihandlaren prissättning. Dessa svårigheter voro dock betydligt mindre under den tid då en säljarens marknad i hög grad var rådande.

Kontrollstyrelsen har härefter behandlat olika möjligheter till en omläggning av varuskatten. Härom har styrelsen uttalat bl. a. följande.

Beskattningen å sötsaker och kemisk-tekniska preparat kan i viss utsträckning läggas å råvaror, halvfabrikat eller färdigvaror, och den kan utformas såsom en styckeskatt — skatt efter vikt, volym eller antal — eller såsom en värdeskatt, som beräknas på varuvärdet vid försäljning till grossist, detaljhandlare eller konsument. Kontrollstyrelsen har övervägt olika möjligheter att anordna en viss del av varuskatten som råvaru- eller halvfabrikatskatt, men då en dylik skatteform antingen måste innebära en utvidgning av det skattepliktiga varuområdet eller en mycket stark beskattning av ett fåtal råvaror, som helt eller huvudsakligen användas inom de berörda branscherna, har styrelsen icke ansett sig böra framlägga förslag härom, även om en dylik beskattning rent skattetekniskt skulle ha inneburit vissa fördelar. Då den nuvarande anordningen med en skatt å färdigvaror sålunda torde böra bibehållas tills vidare, har styrelsen särskilt övervägt möjligheten att föreslå en omläggning av skatten till en viktskatt. Styrelsen har därvid förutsatt att varuskatten liksom nu så långt möjligt bör

vara proportionell mot priset på de olika varorna. På grund av de betydande prisspänningar, som föreligga mellan olika slag av sötsaker, synes följaktligen en enhetlig viktskatt icke kunna förordas, i varje fall icke utan kombination med en väl avvägd råvaruskatt, vilken såsom angivits icke nu torde ifrågakomma. Med hänsyn till svårigheterna att avgränsa de olika varuslagen sinsemellan kunna nämligen icke olika efter varuslagen differentierade skattesatser komma till användning. Då en viktbeskattning dessutom kan väntas medföra förändringar i företagsstrukturen på producentsidan, kan den icke heller av detta skäl förordas.

I enlighet med det ovan anförda har kontrollstyrelsen ansett, att varube-skattningen tills vidare bör anordnas såsom en värdebeskattning å färdigvaran. Hittills har skatten beräknats på varans pris — verkligt eller beräknat — vid försäljning till detaljhandlare. Detta system erbjuder såsom angivits betydande nackdelar. En beskattning efter konsumentpris är i dagens läge icke heller tänkbar, när detta — i varje fall formellt — skulle innebära en återgång till bruttoprissystemet. I avvaktan på resultatet av de utredningar, som bedrivs av kommittén för indirekta skatter, får kontrollstyrelsen därför föreslå, att på sätt i det följande angives ett system med lägsta pris vid försäljning från fabrikant såsom beskattningsvärde genomföres.

Rörande uppbyggnaden av det ifrågasatta skattesystemet har kontrollstyrelsen yttrat följande.

Det är ur allmänna synpunkter önskvärt, att skatten utformas så att den icke motverkar konkurrensvilja och strävan att i största möjliga utsträckning sätta pris efter prestation. Detta gäller icke blott generella prisnedsättningar utan även den reduktion av priset, som möjliggöres av minskade produktions- och distributionskostnader, exempelvis vid tillverkning av stora serier eller vid leverans av större order. Den möjlighet till en mera allmän sänkning av konsumentpriserna som ett rationellt utnyttjande av produktionsapparaten innebär, bör sålunda enligt kontrollstyrelsens uppfattning icke begränsas genom att skatten bindes vid ett högre pris.

I enlighet med det anförda skulle skatten i varje särskilt fall anpassas efter det aktuella nettopriset från fabrik, d. v. s. fakturabeloppet inklusive i förekommande fall efter schematiska grunder beräknade frakttillägg. Kas-sarabatter och årsbonus böra sålunda icke vara avdragsgilla vid beskattningsvärdets bestämmande. Anordningen skulle innebära att det för ernående av lägsta möjliga skatt kommer att ligga i såväl producenternas som grossisternas och detaljhandlarnas intresse att nedbringa priset och därmed även beskattningsvärdet genom rationell försäljning och distribution. I den mån fabrikant tillämpar en relativt stark differentiering av prissättningen får man förutsätta, att en övergång till det här föreslagna beskattningssystemet kommer att medföra bildande av särskilda försäljningsbolag för att detaljhandeln skall få en likformig beskattning. Kontrollstyrelsen anser, att dylik genom integration påverkad bestämning av beskattningsvärdet bör godkännas, i den mån dessa försäljningsföretag icke debiteras priser, som äro lägre än dem som tillämpas regelmässigt gentemot andra större köpare. Då flertalet tillverkare naturligen icke kunna bedriva försäljning genom ett integrerande försäljningsföretag bör, för att konkurrensförhållandena icke skola rubbas, varje tillverkare även vid försäljning till detaljhandlare, som inköper varor i mindre poster, äga debitera skattepå-lägget på det beskattningsvärde som motsvarar lägsta pris vid försäljning i större poster. Då det angivna systemet emellertid skulle kunna medföra att tillverkare för att erhålla lägre beskattningsvärde kunde försälja enstaka

varupartier till underpriser till annan återförsäljare, bör kontrollstyrelsen i skattehänseende äga bortse från dylika försäljningar.

Varje uppläggning av varubeskattningen efter värdeskattesystem måste medföra svårigheter i fråga om beskattningsvärdets bestämmande i de fall då skattegrundande försäljning sker i annat handelsled än det som närmast avses i författningen. Då beskattningsvärdet för närvarande är lika med priset vid försäljning till detaljhandlare, måste, då försäljning sker helt eller i det närmaste helt till grossist eller konsument, beskattningsvärdet fastställas enligt särskilda regler. Med det nu förordade systemet uppkommer problemet i de fall, där försäljning sker huvudsakligen i poster av obetydlig storleksordning till detaljhandlare eller direkt till konsument. Kontrollstyrelsen bör i analogi med vad nu är fallet kunna bestämma beskattningsvärdet för dylika fall, därvid vägledning kan erhållas av den rabattering och prissättning som genomsnittligt tillämpas eller det konsumentpris som kan anses vara gängse på orten. Kontrollstyrelsen torde sålunda i skatteförfattningen böra bemyndigas att besluta om beskattningsvärdets bestämmande i nu angivna fall. Under den tid prisreglering på varorna gällt har behovet av en författningsbestämmelse icke varit så framträdande, då kontrollstyrelsen i händelse av besvär över beslut i dylika ärenden i allmänhet skulle ha kunnat hänvisa till priskontrollnämndens bestämmelser.

För att icke det lägre beskattningsvärdet skall medföra en sänkning av skatteintäkterna måste *skatteprocenten* höjas. Kontrollstyrelsen har i detta hänseende yttrat, att med ledning av vanligen tillämpade rabattsatser kunde lägsta grossistpris för choklad- och konfityrvaror beräknas till 40 procent av konsumentpriset — 41 procent (styckvaror) och 38 procent (lösviktsvaror). Då beskattningsvärdet, beräknat enligt nu gällande regler, kunde angivas till i runt tal 44 procent av konsumentpriset, skulle skatteomläggningen medföra en nedsättning av det totala beskattningsvärdet å sötsaker med 9,1 procent $\left(\frac{4}{44}\right)$ eller alltså till 90,9 procent av nuvarande beskattningsvärde. För erhållande av oförändrad skatteintäkt skulle skattesatsen följaktligen höjas till $\left(\frac{60}{90,9} = \right)$ 66 procent.

Vad härefter anginge skattepliktiga kemisk-tekniska preparat kunde de omräknade skattesatserna beräknas på sätt framginge av följande sammanställning, därvid såsom utgångspunkt tjänat en grossistrabatt av 18 procent — för spritdrycksessenser 20 procent.

Nuvarande skattesats, procent	Omräknad skattesats, procent
20	24,4
40	48,4
75	91,5
120	150

Därest vid en skatteomläggning oförändrad skattebelastning eftersträvas, torde de sålunda omräknade skattesatserna, lämpligen avrundade till närmaste hela femtal, intagas i den nya skatteförfattningen. Kontrollstyrelsen har dock beträffande varugruppen essenser och extrakter, avsedda för

beredning av alkoholhaltiga drycker (skattesats 120 procent) förordat, att någon ytterligare höjning på grund av den redan nu hårda skattebelastningen icke genomfördes. Skattesatserna skulle i enlighet härmed höjas på sätt framginge av följande sammanställning.

	Skattesatser i procent nu- varande	om- räknade
Choklad- och konfityrvaror.....	60	65
Kemisk-tekniska preparat:		
Tandkräm och schamponeringsmedel	20	25
Hårvatten, eau de cologne, parfym m. m.	40	50
Puder, smink, nagellack m. m.	75	90
Essenser och extrakter	120	120

I anslutning till behandlingen av skattesatserna för kemisk-tekniska preparat har kontrollstyrelsen upptagit *frågan om en enhetlig skattesats för vissa varugrupper* och därvid anfört följande:

Beträffande de här omräknade skattesatserna för varugrupperna hårvatten, eau de cologne, parfym m. m. samt puder, smink, nagellack m. m. å 50 resp. 90 procent av beskattningsvärdet må anföras, att det ur flera synpunkter skulle vara motiverat att beskatta dessa varugrupper efter enhetlig skattesats. Av de tillverkare, som ha att erlagga skatt för kemisk-tekniska preparat, redovisar flertalet skatt allenast för varor, tillhörande dessa båda varugrupper. För dessa tillverkare skulle tillämpning av en enhetlig skattesats för angivna varugrupper medföra förenklad fakturering, och kontrollen av skatteredovisningen till kontrollstyrelsen skulle även förenklas betydligt. Då numera knappast kan göras gällande några särskilda skäl för olikheter i beskattningen av olika slag av skattepliktiga toalett- och skönhetsmedel och såsom ovan angivits en väsentlig förenkling i skilda hänseenden skulle följa med en enhetlig skattesats, får kontrollstyrelsen förorda en dylik lösning.

Statsverkets årliga intäkt av varuskatten å ifrågavarande varugrupper uppgår för närvarande för såväl inhemska som importerade varor tillhoppa till omkring 21 miljoner kronor, varav omkring 5,5 miljoner kronor utgöra skatt på puder, smink, läppstift, m. m. efter nuvarande skattesats å 75 procent. Därast en enhetlig skattesats å förslagsvis 55 procent fastställdes, skulle skatteinkomsten för dessa varugrupper vid oförändrad omsättning bli i huvudsak densamma.

Tandvårdsmedel såsom tandpulver och tandpasta å ena sidan och munvatten å andra sidan är beskattade efter olika skattesatser nämligen 20 resp. 40 procent. Kontrollstyrelsen har förordat en *enhetlig skattesats av 25 procent för samtliga tandvårdsmedel*. Samma skattesats föreslås också för de i vissa hänseenden närstående *ättiketerpreparaten*. Kontrollstyrelsen har för dessa förslag framfört följande motivering.

Varor, vilka på grund av sammansättning eller tillämnad användning stå varandra nära, böra lämpligen vara beskattade efter samma skattesats, då eljest den mera beskattade varan komme i sämre konkurrensläge. Därast de varor, vilka nu beskattas efter antingen 75 eller 40 procent, framdeles på sätt förordats bli beskattade efter enhetlig skattesats, kvarstår problemet blott i fråga om tandvårdsmedel (tandpulver och tandpasta) — skattesats 20

procent och munvatten — skattesats 40 procent. Frågan om skattesatsen för dessa varor har erhållit förnyad aktualitet genom att det numera tillverkas ett preparat, som huvudsakligen är avsett såsom tandvårdsmedel men som efter utspädning med vatten kan användas även som munvatten. Varan skiljer sig från vanligen förekommande tandvårdsmedel särskilt i så måtto att den har en halvflytande konsistens. Bl. a. på grund härav kan varan i tullstatistiskt hänseende icke hänföras till stat. nr 521 tandpulver och tandpasta, utan är enligt generaltullstyrelsens beslut såsom munvatten hänförlig till stat. nr 593. Då såsom angivits skattesatsen för tandpulver och tandpasta utgör 20 procent av beskattningsvärdet, medan skattesatsen för munvatten utgör 40 procent kommer varan i dess egenskap av tandvårdsmedel i ett avsevärt försämrat konkurrensläge. Det synes oegentligt, att tandvårdsmedel med annan konsistens än tandpulver och tandpasta skola drabbas av hårdare beskattning än den för dessa varuslag gällande.

Även med bortsende från den nu aktuella beskattningsfrågan kan det ifrågasättas, om icke skattesatsen för munvatten borde nedsättas. Styrelsen åsyftar härvid det förhållandet att vissa varor, vilka skattetekniskt måste behandlas såsom munvatten, i viss utsträckning och i vissa fall till och med väsentligen användas för andra ändamål, såsom för behandling av sår eller insektsbett eller såsom inhalationsmedel och insektskydd, allt ändamål där eljest skattefria varor komma till användning. Detta gäller exempelvis beträffande ättiketerpreparaten »Salubrin» och »Lazarol», vilka dock i viss utsträckning även finna användning bl. a. såsom medel mot transpiration. Nu angivna förhållanden medför i och för sig, att skattesatsen för dessa preparat borde bibehållas oförändrad vid 40 procent. Med hänsyn till att preparaten huvudsakligen användas för andra ändamål, synes dock nedsättning av skattesatsen till den för tandpulver och tandpasta gällande kunna ifrågakomma.

Kontrollstyrelsen har övervägt att föreslå undantag från skatteplikt enligt varuskatteförordningen för tandvårdsmedel, munvatten och ättiketerpreparat ävensom för schamponeringsmedel. Med hänsyn till att kommittén för indirekta skatter bl. a. har till uppgift att taga ställning till frågan om varubeskattningens framtida omfattning och utformning, finner kontrollstyrelsen icke lämpligt att föregripa kommitténs ställningstagande genom att nu framlägga särskilt förslag i detta hänseende.

Kontrollstyrelsen får på grund av vad ovan anförts föreslå, att skattesatsen för munvatten, inbegripet ättiketerpreparat, nedsättes från 40 till 20 procent av beskattningsvärdet — eller vid en omläggning av beskattningsvärdet i enlighet med vad i det föregående förordats till 25 procent. Därrest så sker skulle statsverkets årliga inkomst av varuskatt för sistnämnda varuslag, som för närvarande uppgår till 1,2 miljon kronor, vid oförändrad omsättning nedgå till omkring 0,6 miljon kronor.

Slutligen har kontrollstyrelsen föreslagit, att beskattningsvärdet i fråga om *importerade varor* skall vara lika med importvärdet med tillägg av tull. Enligt kontrollstyrelsens förslag skulle sålunda beskattningen av importvaror i princip verkställas enligt det system som tillämpades före den 1 juli 1946. I samband härmed har styrelsen förordat att deklarationsskyldigheten för importörer, vilken skyldighet infördes 1946, borttages (8 § 1 mom). Där emot har styrelsen ansett att det såsom hjälpmedel i kontrollarbetet alltjämt föreläge behov av sådan i 8 § 2 mom. varuskatteförordningen omnämnd försäkran, som skall avgivas vid import av skattepliktiga varor för vidare be-

arbetning m. m. Då av importör avgiven försäkran därvid allenast skulle tjäna kontrollsyfte, syntes densamma dock böra benämnas kontrolluppgift. Till tullverket ingivna dylika handlingar borde liksom hittills översändas till kontrollstyrelsen. Då särskilda importdeklarationer icke vidare skulle avgivas till tullverket och kontrollstyrelsens bestyr med granskning av dylika deklarationer upphörde, har styrelsen föreslagit att bestämmelserna i 8 § 4 mom. måtte utgå ur författningen.

Remissyttrandena.

1952 års kommitté för indirekta skatter har framhållit, att kommittén ännu icke i arbetet på sitt uppdrag hunnit så långt, att kommittén vore beredd att säga något om innebörden av de förslag, som kommittén komme att lägga fram. Med hänsyn till de olägenheter med nu gällande beskattningsregler i varuskatteförfordningen, som kontrollstyrelsen påtalat i sin nyssnämnda skrivelse, hade kommittén emellertid icke något att invända mot de förslag, som framlagts av kontrollstyrelsen såsom ett provisorium i avvaktan på resultatet av kommitténs arbete. Kommittén ville dock särskilt understryka vikten av att skattesatsernas storlek så avvägdes att statens intäkter av denna skatt bedömdes icke nedgå.

Generaltullstyrelsen har förklarat att styrelsen i sak icke hade något att erinra mot förslaget.

I de yttranden, som kontrollstyrelsen låtit inhämta från olika branschorganisationer, har den förordade omläggningen av reglerna för beskattningens värdeets beräkning i allmänhet i princip tillstyrkts. Tre av de hörda organisationerna, nämligen svensk industriförening, kemisk-tekniska fabrikantförbundet samt kemisk-tekniska och livsmedelsfabrikanters förening (KeLiFa) har dock avstyrkt förslaget. Av innehållet i de avgivna yttrandena må här återgivas följande.

Sveriges grossistförbund har i princip anslutit sig till den omläggning av varubeskattningen, som förordats i kontrollstyrelsens förslag. Då förslaget i sin tillämpning skulle kunna komma att medföra betydande merarbete och andra nackdelar för grosshandeln har grossistförbundet framhållit, att det tillstyrkte förslaget endast under förutsättning att tillämpningsföreskrifterna utformades på sådant sätt att dylika olägenheter icke uppkomme.

Sveriges köpmannaförbund har förordat, att beskattningsvärdet skall utgöra fabrikantens lägsta tillämpade pris ab fabrik exklusive förekommande kassarabatter.

Kooperativa förbundet har icke velat motsätta sig förslaget såsom ett provisorium. Förbundet har anfört.

Kooperativa förbundets styrelse är av principiella skäl icke anhängare av ett punktskattesystem, som har sådan utformning att det i olika grad påverkar kostnadsstruktur och lönsamhetsförhållanden inom olika branscher. I den mån en indirekt beskattning skall tillämpas bör den i princip vara så utformad, att den — därest icke alldeles speciella skäl för en annan ord-

ning föreligga — i lika grad drabbar olika branscher. Detta är fallet med en allmän omsättningsskatt, lagd på fabrikant- och importstadierna, till skillnad från punktbeskattning inom vissa branscher.

Det föreliggande förslaget från kontrollstyrelsen är avsett att vara av provisorisk karaktär i avvaktan på att den översyn över den indirekta beskattningen, som företages av kommittén för indirekta skatter, blivit slutförd.

Ehuru styrelsen icke finner förslaget i alla delar tillfredsställande, vill den icke motsätta sig ett provisoriskt genomförande av detsamma. Styrelsen vill emellertid understryka nödvändigheten av att tillämpningsföreskrifterna i anslutning till den föreslagna § 3 i varuskatteförordningen får en sådan utformning, att den oklarhet som vidlåder formuleringen i denna paragraf-text i möjligaste mån elimineras. Styrelsen förbehåller sig vidare att återkomma till frågan då förslagen från kommittén för indirekta skatter föreligger.

Inköpscentralernas aktiebolag ICA har understrukit det principiellt berättigade i den av kontrollstyrelsen förordade omläggningen. I yttrandet har bolaget bl. a. uttalat.

Den främsta svårigheten vid uttagande av en värdeskatt torde vara att erhålla ett likformigt beskattningsvärde på alla de varor som skola drabbas av skatten. Som regel torde man kunna utgå ifrån att en varas »värde» särskilt under tider med mera rörlig prissättning är lättare att bestämma i tidigare handelsled än i senare. De faktorer, som verka prisdifferentierande göra sig med ökad styrka gällande ju flera handelsled varan passerar. Ur denna synpunkt anse vi en omläggning av beskattningen på sätt kontrollstyrelsen föreslagit rent principiellt vara berättigad.

Emellertid göra sig även mera praktiska överväganden gällande. Ur teknisk synpunkt är det önskvärt, att skatten beräknas på ett *faktiskt* debiterat pris på varan. Enligt nu gällande förordning skall skatten som regel beräknas på det pris, som fabrikant faktiskt betingar sig vid försäljning till detaljist, under det att enligt förslaget skatten i regel skall beräknas på fabrikantens pris vid försäljning till grossist. Varken den gamla eller den nu föreslagna regeln kan emellertid tillämpas undantagslöst. Den gamla regeln kan ej direkt tillämpas i de fall, då fabrikanten ej bedriver någon försäljning till detaljist och den nya regeln kan ej vinna omedelbar tillämpning i fall då fabrikanten ej säljer till grossist.

Sammanfattningsvis har bolaget uttalat att bolaget i princip icke hade något att erinra mot en omläggning av beskattningen enligt de grunder, som kontrollstyrelsen föreslagit, därest en sådan omläggning ansåges nödvändig ur allmän synpunkt. Bolaget har emellertid tillika framhållit svårigheten att för närvarande bedöma de praktiska verkningarna av en dylik omläggning.

Svenska choklad- och konfektyrfabrikantföreningen u. p. a. har uttalat att, ehuru föreningen icke kunde anse att ifrågavarande förslag på ett tillfredsställande sätt löste alla de med chokladbeskattningen sammanhängande problemen, föreningen likväl ville framhålla, att förslaget innebure en väsentlig förbättring jämfört med nu gällande ordning. Sin uppfattning har föreningen närmare motiverat på följande sätt.

Föreningen vill framför allt understryka, att förslaget medför att man undauröjer de hinder mot en rationell prissättning med hänsyn till kundens

inköpsprestation, som nu gällande beskattningsregler reser. Som en följd av förslaget genomförande kommer med all säkerhet en ur distributionsekonomisk synpunkt riktigare prissättning att genomföras inom branschen, varigenom otvivelaktigt även lägre distributionskostnader och därmed lägre priser till konsumenterna kommer att uppnås. Ytterligare en fördel hos förslaget är att mera enhetliga förutsättningar för konkurrensen mellan olika företag i branschen skapas och möjligheterna att utnyttja varuskatten som ett vapen i konkurrensen minskas. Då det måste anses synnerligen angeläget att denna ändring snabbt kommer till stånd, vill föreningen, för den händelse man icke anser sig kunna omedelbart avskaffa varubeskattningen på choklad, förorda genomförandet av Kontrollstyrelsens förslag.

Föreningen vill dock understryka, att det förefaller svårt att överblicka de konsekvenser på längre sikt, som de föreslagna bestämmelserna om beskattningsvärdets beräkning skulle kunna få. Med hänsyn till att Kontrollstyrelsen förutsätter att de nya bestämmelserna endast skall gälla tills vidare anser föreningen dock, att dessa betänkligheter icke är av sådan betydelse att de bör få hindra ett genomförande av den ifrågasatta omläggningen av skattens beräkning. Föreningen utgår ifrån, att Kontrollstyrelsens uttryck »tills vidare» innebär att styrelsen räknar med att varubeskattningen väsentligt kommer att omarbetas som ett resultat av den statliga indirekta varuskattkommitténs arbete. Föreningen förutsätter vidare, att den får tillfälle att överlägga med Kontrollstyrelsen rörande utformningen av de anvisningar som vi förmodar att styrelsen avser att utfärda beträffande de nya bestämmelsernas tillämpande. Föreningen vill i detta sammanhang särskilt påpeka, att det synes angeläget att bestämmelsen om beskattningen av s. k. försäljningsbolag utformas på ett sätt så att full jämställdhet mellan olika företagsformer uppnås.

Rörande skatten på importvaror har föreningen anfört följande.

Bestämmelserna om skatt på importvaror synes i viss utsträckning gynna importvarorna, då skatt ej utgår på någon form av försäljningskostnader i Sverige, medan ett svenskt företag måste räkna med att inkalkylera exempelvis reklamkostnaderna i beskattningsvärdet. Föreningen har dock inga erinringar mot att beskattningsreglerna för importvaror utformas på föreslaget sätt i avvaktan på den omläggning av varubeskattningen, som förutsättes bli följden av nyssnämnda kommittés arbete.

Chokladfabrikantföreningen har slutligen uttalat önskemål om en sänkning av skattesatsen. Enligt föreningens mening skulle såväl statens fiskaliska intressen som chokladindustriens intresse att återvinna den år 1951 och tidigare förlorade omsättningen bäst tillgodoses av en skattesats av 40 % på nuvarande beskattningsvärde, motsvarande 45 % på det nu föreslagna beskattningsvärdet.

Sveriges glassindustriers riksförbund har bl. a. med hänsyn till de påvisade svårigheterna med beskattningen ansett att varuskatten på glass borde avskaffas. Föreningen tillägger.

Därest detta för närvarande ej kan ske, vill föreningen dock framhålla, att förslaget innebär en väsentlig förbättring jämfört med nu gällande förordning. Det skulle nämligen innebära, att den fria service i form av kiosker, kylskåp, is m. m., som medlemmarna giva sina kunder, ej skulle beskattas. Glassindustrien belastas nämligen av denna fria service, vilken däremot ej förekommer beträffande övriga konfityrvaror. — Emellertid må även fram-

hållas, att de föreslagna bestämmelserna synes medföra, att de mindre företagen av glassfabrikanterna skulle kunna bereda sig vissa fördelar. Bl. a. synes bestämmelserna kunna medföra, att dessa i prisnedsättande syfte kunna företaga förändring med varan, så att den blir kvalitativt sämre. Detta skulle vara ofördelaktigt för allmänheten och några möjligheter att inskrida häremot synes ej föreligga.

Sammanfattningsvis anser föreningen, att varuskatten å glass skall slopas. Därest detta ej kan ske omedelbart, vill föreningen förorda Kontrollstyrelsens förslag.

Sveriges frisörgrossistförening har icke framfört någon erinran mot kontrollstyrelsens förslag.

Sveriges frukt- och konfektyrhandlareförbund har med viss modifikation tillstyrkt kontrollstyrelsens förslag. Förbundet har i huvudsak anfört.

För att minska riskerna för att varuskatten som sådan skall bli ett mer eller mindre illojalt konkurrensmedel, vill förbundet föreslå, att beskattningsvärdet skall utgöra fabrikanternas rena nettopris fritt fabrik d. v. s. varans produktionskostnad med tillägg för inom själva fabriken förekommande kostnader. Detta pris bör redovisas till kontrollstyrelsen, som har att i varje särskilt fall godkänna detsamma. Försäljningen bör sedan ske till återförsäljarna med skatten inkluderad i priset. Ett sådant beskattningssystem överensstämmer ju även med kontrollstyrelsens förslag till beskattning av importvarorna, där i regel cif-värdet + tull skall vara beskattningsvärdet. I detta fall måste ju såväl frakten inom landet som importörens distributionskostnader och ev. kassarabatt påläggas importpriset efter skattepålägget.

Genom att beskattningsvärdet beräknas enligt förbundets förslag skulle några mer eller mindre formella, särskilda försäljningsbolag icke behöva bildas. Förbundet kan i detta sammanhang icke underlåta påpeka, att om dylikt försäljningsbolag kollektivt bildas, detta snarare skulle verka konkurrensämmande än konkurrensfrämjande.

Svensk industriförening har ansett, att bärande skäl för överarbetning av varuskatteförordningen icke föreläge nu. Föreningen har härom anfört.

Den viktigaste grunden för den av kontrollstyrelsen föreslagna omläggningen av varubeskattningsvärdets bestämmande synes vara den, att det nuvarande systemet för detta värdes fastställande, i princip detaljhandelspriset, skulle ha undergrävts eller raserats genom bruttoprissystemets avskaffande inom berörda branscher. Enligt föreningens mening torde emellertid de verkningar, som bruttoprissystemets avskaffande fått i nu ifrågasvarande hänseenden, ha betydligt överdrivits och kunna näppeligen utgöra bärande grund för en så relativt djupgående förändring av varuskatteförordningen, som en omläggning av reglerna för varubeskattningsvärdets bestämmande innebär. För det första torde påståendet att bruttoprissystemet »har ersatts av en friare prisbildning inom varje handelsled» ännu så länge vara överdrivet och mera utgöra ett önsketänkande än en realitet. För det andra torde, om så verkligen vore förhållandet, i t. o. m. extrem grad sådana förhållanden, alltså en hård konkurrens inom varje handelsled, icke på något sätt hindra en fortsatt tillämpning av de nuvarande reglerna, att där försäljning till detaljhandlare icke bedrives varubeskattningsvärdet skall utgöra det pris den skatteskyldige kan antagas ha betingat sig, därest sådan försäljning förekommit. Föreningen kan icke se någon orsak varför

möjligheterna att göra denna mer eller mindre skönsmässiga bedömning skulle ha förändrats eller försämrats genom bruttoprissystemets avskaffande, så mycket mera som den mindre industrien aldrig i praktiken på grund av ekonomisk svaghet kunnat upprätthålla ett effektivt bruttoprissystem och förhållandena sålunda för dess del icke genomgått någon egentlig förändring.

Föreningen anser även, att avgörande svagheter vidlåder kontrollstyrelsens förslag, varför det icke utan betydande förändringar borde genomföras för den händelse beskattningssystemet absolut måste ändras. Allmänt gör föreningen det uttalandet, att en förändring icke skulle komma att medverka till sänkningar i produktionskostnaderna, då den mindre industrien redan vore hårt pressad i konkurrensen. Föreningen har även pekat på att det förordade systemet skulle medföra att återförsäljarna genom skatten skulle kunna räkna ut de priser, som tillverkarna tillämpade vid större order. På denna punkt har föreningen uttalat följande.

Den allvarligaste bristen i det föreslagna systemet med fabrikantpriset såsom beskattningsvärde och som enligt föreningens mening omöjliggör det-samma är emellertid den, att fabrikanterna härigenom tvingas att fränkänna sig en av de bärande rättigheterna han såsom fri företagare i ett demokratiskt samhälle ovillkorligen måste äga, nämligen rätten till affärssekretess. Eftersom han på sin faktura skall debitera ett skattetillägg på ett beskattningsvärde, som motsvarar lägsta pris vid försäljning i större poster även vid de minsta inköp och skattesatsen är känd, kan de mindre köparna genom en enkel matematisk operation lätt få exakt kännedom om vilka priser som större köpare erhåller. Detta medför erfarenhetsmässigt ett olidligt tillstånd för fabrikanterna, vilken utsättes för ständig irritation med beskyllningar om diskriminering av mindre köpare och krav på samma förmåner för dem, en belastning som en företagare icke bör ha skyldighet att tåla endast på grund av ett felaktigt konstruerat fiskaliskt system. Föreningen kan för sin del icke se huru denna fatalitet på ett betryggande sätt skall kunna undvikas, därest det av Kontrollstyrelsen nu föreslagna systemet för varuskatteberäkningen genomföres.

Kemisk-tekniska fabrikantförbundet har anfört, att förbundet av de av kontrollstyrelsen anförda skälen funnit, att det i längden icke vore möjligt att tillämpa det nuvarande debiteringssystemet och att en ändring av detta därför borde eftersträvas. De av kontrollstyrelsen framhållna olägenheterna av nu tillämpade ordning hade enligt förbundets mening framför allt gjort sig gällande inom choklad- och konfektyrbranschen. Inom kemisk-tekniska branschen hade de med det nuvarande systemet förknippade olägenheterna icke gjort sig lika starkt gällande. I och för sig skulle det därför icke vara olägligt att, även om den av kontrollstyrelsen föreslagna omläggningen genomfördes för choklad- och konfektyrvaror, bibehålla det nuvarande debiteringssystemet för kemisk-tekniska artiklar. Kontrollstyrelsens förslag skulle innebära en tämligen genomgripande förändring, vars verkningar i olika avseenden vore svåra att på förhand bedöma. Det borde därför vara lämpligt att tillämpa det nya systemet för endast de delar av det skattepliktiga varuområdet, beträffande vilka relativ enighet rådde om behovet av att en omläggning snarast komme till stånd. Härigenom skulle det bli möjligt

att jämföra de båda systemens verkningar i praktiken. Då Kungl. Maj:t tillsatt en särskild kommitté, 1952 års kommitté för indirekta skatter, synes det enligt förbundets mening vara olämpligt att, innan denna kommitté varit i tillfälle att i ett sammanhang taga ställning till varubeskattningens framtida utformning, vidtaga andra förändringar i nu gällande bestämmelser än sådana, som vore särskilt angelägna.

Det av kontrollstyrelsen föreslagna nya debiteringsförfarandet skulle också aktualisera en rad praktiska problem i samband med fabrikanternas fakturering, vilka förbundet ännu icke haft tillfälle att tillräckligt noga överväga.

Beträffande kontrollstyrelsens förslag att cif-priset skulle utgöra beskattningsvärdet för importerade artiklar, har förbundet framhållit, att resultatet härav skulle bli, att de importerade artiklarna komme i ett bättre läge än inhemska produkter, eftersom — beträffande de förra — den del av priset, som motsvarade importörernas försäljningskostnader (inkl. kostnader för reklamen) och avans icke belades med varuskatt. Det måste vara önskvärt att åstadkomma ett system, som härvidlag medförde större rättvisa mellan importörer och svenska tillverkare. Även ur samhällsekonomisk synpunkt måste det enligt förbundets mening anses vara eftersträfvansvärt, att konkurrensen mellan importerade och i Sverige tillverkade varor skedde utifrån samma utgångsläge i skattehänseende.

Kemisk-tekniska och livsmedelsfabrikanternas förening (KeLiFa) har i sitt yttrande hänvisat till de synpunkter som framförts av kemisk-tekniska fabrikanterförbundet.

Kontrollstyrelsens förslag om enhetlig skattesats av 55 procent å grossistpriset för de kemisk-tekniska artiklar, som nu är belagda med en varuskatt av 40 respektive 75 procent å detaljistpriset, har närmare berörts av *kemisk-tekniska fabrikanterförbundet*. Förbundet har härom anfört följande.

Bortsett ifrån de ändringar av nu gällande skattesatser, som följa av det föreslagna debiteringssystemet, kunna otvivelaktigt vissa skäl anföras för en enhetlig skattesats. Det vore dock, enligt förbundets mening, oriktigt att överdriva olägenheterna av den nuvarande ordningen, vilka naturligen måste bedömas under jämförelse med de olägenheter, som skulle följa av den av Kontrollstyrelsen föreslagna sammanslagningen av skattesatserna. Många av de artiklar, som nu beskattas med 40 %, befinna sig i ett sådant prisläge, att även en mindre prishöjning — och en sådan prishöjning bleve oundviklig — skulle kunna vålla ett kraftigt ökat köpmotstånd. Detta skulle kunna få allvarliga följder för branschen och också kunna medföra en minskad skatteintäkt. I den varugrupp, som för närvarande beskattas med 40 %, ingå bl. a. så typiska »herrartiklar» som hårvatten, hårolja, rakvatten etc., vilka äro särskilt priskänsliga. Det vore synnerligen olägligt, om just i dagens läge en omläggning av varuskattesystemet, som innebure en skatteökning för sådana artiklar, skulle komma att ske. Det må i detta sammanhang påpekas, att flera av dessa artiklar utgöra arbetsmaterial för frisörer, som därför genom skatteökningen skulle bli tvungna att i sin tur uttaga högre priser för sina arbeten.

Vidare må framhållas, att de artiklar, som äro belastade med 75-procentig varuskatt och som enligt Kontrollstyrelsens förslag skulle bliva föremål för skattesänkning, i mycket stor utsträckning importeras. Kontrollstyrelsens förslag skulle därför innebära en skattelättnad för de varugrupper, för vilka importen spelar en relativt stor roll, och en skatteökning för de varor, för vilka importen spelar en förhållandevis mindre roll. Av många skäl är en omfördelning av skattebördan med sådana konsekvenser mindre önskvärd.

En sammanslagning av skattesatserna skulle sålunda kunna få synnerligen olägliga konsekvenser. Vi anse det därför vara angeläget, att denna fråga först överväges av 1952 års kommitté för indirekta skatter, vilken kommitté då har möjlighet att anlägga även andra än rent tekniska synpunkter på frågan.

I sin till Kungl. Maj:t ingivna skrift har fabrikantförbundet upprepat de i yttrandet till kontrollstyrelsen framlagda synpunkterna samt ytterligare anfört följande.

Kontrollstyrelsen har framhållit, att flertalet tillverkare av kemisk-tekniska preparat redovisa skatt endast för varor i dessa båda skatteklasser och att en sammanslagning av dessa därför skulle medföra förenklad fakturering och därmed förenklad kontroll för kontrollstyrelsen. Även om vi icke vilja bestrida påståendet, att flertalet tillverkare redovisa skatt endast för dessa varugrupper, vilja vi framhålla att samtliga större tillverkare torde tillverka och saluföra såväl skattefria som skattebelagda artiklar i olika skatteklasser. Flertalet av vårt förbunds medlemmar föra sålunda både skattefria artiklar och artiklar belagda med 20 %, 40 % och 75 % varuskatt. Då ett borttagande av varuskatten på schamponerings- och munvårdsmedel, som för närvarande äro de enda kemisk-tekniska artiklar, som beskattas med 20 %, icke är aktuellt i detta sammanhang, komma sålunda även om de båda högsta skatteklasserna sammanslås till en, ett stort antal fabrikanter att föra varor, tillhörande två olika skatteklasser, och dessutom skattefria varor. Detta innebär, att faktureringen knappast kan förenklas genom en sammanslagning av de nuvarande 40- och 75-procentsklasserna. Fakturorna måste — bortsett från de förändringar, som skulle nödvändiggöras av den föreslagna omläggningen av debiteringsförfarandet — uppställas på i princip samma sätt som nu, varför kontrollstyrelsens arbete med kontrollen av debiteringen icke nämnvärt förenklas. — Att i faktureringshänseende helt skilja mellan skattefria och skattebelagda artiklar är i regel icke möjligt, eftersom kvantitetsrabatter oftast beräknas med utgångspunkt från storleken av det totala uttaget per gång av samtliga varor.

De direkta olägenheterna med en enhetlig skattesats vore enligt förbundets mening betydande. Förbundet har härvid erinrat om sitt uttalande i yttrandet till kontrollstyrelsen, att flertalet 40-procentsartiklar vore särskilt priskänsliga och att de senaste årens kostnadsökningar icke kunnat täckas. Fabrikantförbundet har härom vidare yttrat.

Den föreslagna sammanslagningen av skattesatserna skulle för dessa artiklar innebära en icke obetydlig skattehöjning, vilket i dagens läge kan få synnerligen besvärande konsekvenser. Den skattelindring, som skulle inträda för de artiklar, som nu beskattas med 75 %, uppväger ingalunda olägenheterna beträffande artiklarna i den lägre skatteklassen, i all synnerhet som försäljningen av de senare är ojämförligt större än försäljningen av 75-procentsartiklarna. Det är vidare att märka, att den försäljningsök-

ning, som en skattesänkning kan tänkas medföra beträffande 75-procentsartiklar, i stort sett kommer andra företag, framförallt importföretagen, tillgodo än dem, som drabbas av det köpmotstånd, som en skattehöjning på 40-procentsartiklarna kan befaras framkalla. Denna skattehöjning skulle även, som vi påpekade i vår skrivelse till kontrollstyrelsen, nödvändiggöra prishöjningar å frisörarbeten, eftersom artiklarna i den lägre skatteklassen i stor utsträckning utgöra arbetsmaterial för frisörer. — — —

Under hänvisning till här anförda synpunkter och till vårt ovannämnda yttrande till kontrollstyrelsen hemställa vi, att den föreslagna sammanslagningen av de nuvarande skatteklasserna å 40 och 75 % får anstå till dess 1952 års kommitté för indirekta skatter varit i tillfälle att i ett sammanhang taga ställning till den framtida utformningen av beskattningen på kemisk-tekniska produkter. Vi anse även, att det finnes starka skäl för att undanta den kemisk-tekniska varugruppen från den föreslagna omläggningen av debiteringssystemet.

Kontrollstyrelsens förslag om en enhetlig skattesats av 25 procent för munvårdsmedel och ättiketerpreparat har berörts av kooperativa förbundet, kemisk-tekniska fabrikantförbundet och kemisk-tekniska och livsmedelsfabrikanters förening.

Kooperativa förbundet har erinrat om att förbundet i tidigare sammanhang hemställt, att frågan om beskattning av tandpulver och tandpasta måtte tagas under omprövning. Enligt förbundets mening vore dessa preparat icke att hänföra till sådana umbärliga varor, som borde beskattas.

Kemisk-tekniska fabrikantförbundet har anført.

Förbundet har anslutit sig till kontrollstyrelsens uppfattning, att munvatten och övriga munvårdsmedel i beskattningshänseende borde behandlas lika. I och för sig förelåg det enligt förbundets mening starka skäl för att munvårdsmedel av alla slag — liksom även schamponeringsmedel — helt undantoges från beskattning. Förbundet har emellertid — i avvaktan på den statliga kommitténs ställningstagande i denna fråga — tillstyrkt kontrollstyrelsens förslag, att skatten för samtliga munvårdsmedel utginge med den lägsta skattesatsen.

Kemisk-tekniska och livsmedelsfabrikanters förening har yttrat.

På grund av de skäl, som beröras i kontrollstyrelsens skrivelse, äro vi av den åsikten, att ättiketerpreparat — liksom schamponeringsmedel och munvårdsmedel — helt böra undantagas från beskattning. Dessa varor kunna icke tillskrivas den umbärlighetsgrad, som bör utmärka de varor, som enligt varuskatteförordningen skola ifrågakomma för beskattning. Vi hoppas, att 1952 års kommitté för indirekta skatter skall komma att förorda skattebefrielse för dessa varor. I avvaktan härpå vilja vi tillstyrka, att ättiketerpreparat beskattas med 25 % av grossistpriset.

Beskattningen av essenser och extrakter har behandlats av kemisk-tekniska och livsmedelsfabrikanters förening. Föreningen har i sitt yttrande meddelat att föreningen kunde ansluta sig till kontrollstyrelsens förslag, att, därest en omläggning av debiteringsförfarandet genomfördes, skatten på essenser och extrakter begränsades till 120 % av priset till grossist. Beskattningen av dessa varor hade hittills varit så betungande, att det måste anses vara angeläget att åstadkomma en skattelättnad för dessa. Av

psykologiska skäl skulle det medföra ogynnsamma verkningar, om skatten på dessa varor skulle utgå med en högre procentsats än den nuvarande, även om, med hänsyn till den föreslagna omläggningen av debiteringsförfarandet, skattebördan absolut sett icke skulle ökas.

Departementschefen.

Enligt nuvarande bestämmelser skall varuskatt utgå i förhållande till ett beskattningsvärde som är lika med det pris — verkligt eller beräknat — som varan betingar vid försäljning till detaljhandlare. Denna princip har tillämpats alltsedan varuskatteförordningen tillkom år 1941. Enligt kontrollstyrelsens uppfattning nödvändiggör den friare prisbildning, som nu gör sig gällande såväl inom choklad- och konfityrbranschen som inom den kemisk-tekniska branschen, en omläggning av beskattningssystemet i syfte att förhindra att skatten genom sin konstruktion motverkar konkurrensvilja och strävan att i största möjliga utsträckning sätta pris efter prestation. För att uppnå detta syfte borde skatten beräknas efter varans värde i ett tidigare handelsled än som sker med nu gällande regler.

Kontrollstyrelsen har övervägt olika möjligheter att anordna en viss del av varuskatten som råvaru- eller halvfabrikatskatt, men då en dylik skatteform antingen måste innebära en utvidgning av det skattepliktiga varuområdet eller en mycket stark beskattning av ett fåtal råvaror, har styrelsen icke ansett sig böra framlägga förslag därom, även om en dylik beskattning rent skattetekniskt skulle ha inneburit vissa fördelar. Ej heller har styrelsen ansett sig kunna tillstyrka införandet av viktbeskattning. I avvaktan på resultatet av de utredningar, som för närvarande bedrivs av 1952 års kommitté för indirekta skatter, har kontrollstyrelsen föreslagit att varubeskattningen tills vidare alltjämt anordnas som en värdebeskattning å färdigvaror men att beskattningsvärdet bestämmas till det lägsta pris som den skattskyldige betingar sig vid försäljning av varan i större poster till återförsäljare.

Av remissinstanserna har såväl handelns organisationer som flertalet fabrikanterorganisationer inom choklad- och konfityrbranschen i princip tillstyrkt en omläggning av beskattningssystemet i huvudsaklig överensstämmelse med kontrollstyrelsens förslag. Mera tveksam har man ställt sig inom den kemisk-tekniska branschen. Sålunda har kemisk-tekniska fabrikanterförbundet ifrågasatt huruvida icke det nuvarande debiteringssystemet kunde tills vidare bibehållas för det kemisk-tekniska varuområdet och kontrollstyrelsens förslag endast genomföras i fråga om choklad- och konfityrvarorna, beträffande vilka varor relativ enighet rådde om behovet av att en omläggning snarast borde komma till stånd. Härigenom skulle man erhålla möjlighet att jämföra systemens verkningar i praktiken. Enligt förbundets mening vore olägenheterna för den kemisk-tekniska branschen av den nuvarande ordningen icke så framträdande att icke resultatet av det pågående kommittéarbetet skulle kunna avvaktas.

Även enligt min mening är det tveksamt om man redan nu bör genomföra en ändring av varubeskattningen. Med hänsyn till den positiva inställning till förslaget som flertalet remissinstanser givit till känna och då kommittén för indirekta skatter själv icke haft något att invända mot en provisorisk lösning, vill jag dock förordna att frågan förelägges årets riksdag. Mot de av kontrollstyrelsen föreslagna reglerna för beskattningsvärdets bestämmande har jag intet att erinra. Med anledning av vad kemisk-tekniska fabrikantförbundet anfört, vill jag framhålla att det ur flera synpunkter skulle vara olämpligt att ha olika regler för beskattningsvärdets bestämmande för skilda delar av det skattepliktiga varuområdet. Jag tillstyrker alltså att de nya reglerna skall gälla alla varor, som beskattas enligt varuskatteförordningen. Jag anser mig i detta sammanhang böra nämna att jag av de yttranden, som avgivits av kemisk-tekniska fabrikantförbundet, bibringats den uppfattningen att förbundets invändningar i första hand riktar sig mot den uppjustering av procentsatsen för vissa varor inom den kemisk-tekniska varugruppen, som kontrollstyrelsen föreslagit, och endast i mindre mån avser omläggningen av debiteringssystemet. Såsom av det följande framgår anser jag att en viss jämkning bör ske i kontrollstyrelsens förslag om ändrad skattesats för vissa kemisk-tekniska varor, varför anledning för förbundet att på den grund motsätta sig förslaget ej längre torde föreligga.

Det nu anförda har närmast avsett beskattningsvärdets bestämmande för inom landet tillverkade varor. I fråga om beskattningsvärdets bestämmande för importerade varor gäller för närvarande i princip samma regel som för inom riket tillverkade varor. Beskattningsvärdet för importvaror skall sålunda vara lika med det pris, som importören i allmänhet betingar sig för varan vid försäljning till detaljhandlare. Undantag från denna regel gäller för sådana fall, där varan efter införsel skall omformas, vidare bearbetas eller omförpackas samt där densamma införes för annat ändamål än försäljning eller användning i förvärvssyfte. I dylika fall är beskattningsvärdet för varan lika med varans värde, beräknat enligt 4 § tulltaxeförordningen med tillägg av den å varan belöpande tullen (i regel cif-värdet + tull).

Vid ett genomförande av kontrollstyrelsens förslag att beskattningsvärdet för inom riket tillverkade varor skall vara lika med lägsta pris vid försäljning från fabrikant, borde enligt styrelsens mening beskattningsvärdet för importvaror generellt motsvara tullvärdet enligt 4 § tulltaxeförordningen jämte tull. I flera remissyttranden har riktats kritik mot kontrollstyrelsens förslag i denna del. Sålunda har framhållits att förslagets genomförande skulle leda till att de importerade artiklarna komme i ett bättre läge än inhemska produkter, eftersom vid import skatt ej skulle beräknas på någon form av försäljningskostnader i Sverige. Med anledning av dessa invändningar anser jag mig böra förordna att den nuvarande bestämmelsen om att skatten i princip skall beräknas på samma sätt vid import som vid inhemska tillverkning bör bibehållas även i fortsättningen.

Ett godtagande av förslaget, att beskattningsvärdet skall motsvara lägsta fabrikantpris kommer givetvis att medföra en sänkning av de nuvarande

på detaljhandelspriset beräknade beskattningsvärdena. För att icke de lägre beskattningsvärdena skall leda till en sänkning av skatteintäkterna har kontrollstyrelsen framlagt förslag om viss uppjustering av de nuvarande procentsatserna. Därjämte har emellertid kontrollstyrelsen beträffande skattesatserna för vissa varuslag föreslagit ändringar, vilka icke är betingade av de ändrade beskattningsvärdena.

Sålunda har föreslagits att munvatten och ättiketerpreparat, vilka artiklar nu beskattas efter en högre skattesats än den som gäller för tandkräm, skulle beskattas efter samma skattesats som sistnämnda varuslag. Vidare har föreslagits att den nuvarande skattesatsen för essenser och extrakter skall bibehållas även efter en omläggning av reglerna för beskattningsvärdets beräkning, vilket sålunda skulle medföra en viss nedsättning av skattebelastningen på ifrågavarande varor. Enligt kontrollstyrelsens mening vore en sådan reducering påkallad. Dessa förslag föranleder ingen erinran från min sida. Jag tillstyrker sålunda en nedsättning av skattesatsen för munvatten och ättiketerpreparat från 40 till 25 procent och att essenser och extrakter även i fortsättningen beskattas efter en skattesats av 120 procent.

Varugrupperna hårvatten, parfym m. m. samt puder, smink, m. m. beskattas för närvarande med 40 respektive 75 procent. Vid en omläggning av reglerna för beskattningsvärdets bestämmande i enlighet med vad i det föregående förordats skulle nämnda skattesatser behöva höjas till 50 respektive 90 procent. Enligt kontrollstyrelsens uppfattning vore det emellertid ur flera synpunkter motiverat att beskatta dessa varugrupper efter en enhetlig skattesats. Statsverkets intäkt av varuskatten å ifrågavarande varugrupper kan för innevarande budgetår beräknas komma att uppgå till 14,8 miljoner kronor för hårvatten, parfym m. m. samt till 4 miljoner kronor för puder, smink m. m. Därest en enhetlig skattesats å 55 procent fastställdes skulle enligt kontrollstyrelsens beräkningar skatteinkomsten för dessa varugrupper vid oförändrad omsättning bli i huvudsak densamma. Kontrollstyrelsen har i enlighet härmed förordat att varuskatten i fortsättningen uttages efter detta procenttal.

Såsom av den tidigare redogörelsen framgår har branschorganisationerna inom det kemisk-tekniska området icke ansett sig kunna acceptera förslaget om en enhetlig skattesats för ifrågavarande båda varugrupper. Den skattelindring, som skulle inträda för artiklar inom varugruppen puder, smink m. m. har sålunda icke ansetts kunna uppväga olägenheten av ett högre skatteuttag beträffande varugruppen hårvatten, parfym m. m. Det har särskilt understrukits att flera av de artiklar, som inginge i den sistnämnda varugruppen, vore särskilt priskänsliga och att det vore synnerligen olägligt om en skatteskärpning nu genomfördes beträffande dessa varor.

Med hänsyn till de invändningar som sålunda framkommit under remissbehandlingen och då frågan om varuskattens framtida utformning för närvarande är föremål för utredning, anser jag mig — även om självfallet vissa skäl talar för en enhetlig beskattning av ifrågavarande två varugrupper — icke nu böra tillstyrka kontrollstyrelsens förslag. Jag förordar sålunda att

skattesatsen för varugruppen hårvatten, parfym m. m. bestämmas till 50 procent. I fråga om varugruppen puder, smink m. m. skulle en omräkning av den nuvarande procentsatsen 75 närmast motsvara en procentsats av 90. Emellertid synes det rimligt att en viss nedsättning kommer till stånd beträffande varugruppen puder, smink m. m. Jag förordar sålunda att skattesatsen för denna varugrupp fastställs till 80 procent. Härigenom skulle de sammanlagda skatteintäkterna från dessa båda varuområden i stort sett bli oförändrade, eftersom procentsatsen 50 för varugruppen hårvatten, parfym m. m. i och för sig innefattar en viss avrundning uppåt (från 48,4).

I följande tablå är sammanställda — förutom nuvarande skattesatser — dels de skattesatser, som är erforderliga för att efter en omläggning av reglerna för beskattningsvärdets bestämmande erhålla oförändrade skatteintäkter (de inom parentes upptagna siffrorna anger procentsatsen före jämningsen till närmast hela femtal), dels de av kontrollstyrelsen föreslagna skattesatserna och dels de av mig förordade skattesatserna.

	Nuvarande skattesats	Omräknad skattesats	Kontroll- styrelsens förslag	Departements- förslaget
Choklad- och konfityrvaror.....	60	65 (66)	65	65
Kemisk-tekniska preparat				
Tandkräm och schamponeringsmedel	20	25 (24·4)	25	25
Munvatten och ättiketerpreparat..	40	50 (48·4)		
Hårvatten, parfym m. m.....	40	50 (48·4)	55	50
Puder, smink m. m.....	75	90 (91·5)		
Essenser och extrakter.....	120	150 (150)	120	120

Förslaget om ändrade bestämmelser angående beskattningsvärdets bestämmande föranleder ändring av 3 § 2 mom. varuskatteförordningen. I den vid varuskatteförordningen fogade varuförteckningen torde böra dels införas de nya förhöjda skattesatserna dels ock vidtagas vissa mindre jämkningar i kolumnen för skattepliktiga varuslag.

De sålunda förordade författningsändringarna bör träda i kraft den 1 juli 1953.

Ändringar i förordningen om pälsvaruskatt.

Gällande bestämmelser.

Enligt 3 § 1 mom. förordningen den 30 juni 1943 (nr 477) om skatt å vissa pälsvaror utgår skatten å inom riket beredda pälskinn med det belopp för varje kinn, som anges i en vid förordningen fogad förteckning. För närvarande gällande skattesatser är angivna i en vid förordningen den 11 maj 1951 (nr 214) angående ändring i nyssnämnda förordning fogad förteckning och trädde i kraft den 1 juni 1951. Ifrågavarande styckeskattesatser har fastställts med beräkning att skattebelastningen för varje kinn-

slag närmast motsvarar 15 procent av noterade priser å skinn av genomsnittskvalitet. Skatten å importerade beredda pälsskinn utgör enligt 3 § 2 mom. förstnämnda förordning i dess lydelse enligt förordningen den 27 februari 1948, nr 68, i allmänhet 20 procent å importvärdet av sådana skinn plus tull.

Kontrollstyrelsens förslag.

Det har i fråga om skattesatserna tidigare i olika sammanhang framhållits, att dessa tid efter annan borde göras till föremål för översyn, varvid nya skattesatser borde fastställas med beaktande av de vid tidpunkten för översynen gällande skinnpriserna. Kontrollstyrelsen har tidigare då mera påtagliga prissänksförslag ägt rum framlagt förslag till ändrade skattesatser, vilka förelagts riksdagen för godkännande. Senaste förändringen genomfördes vid 1951 års riksdag.

I den tidigare omnämnda skrivelsen till Kungl. Maj:t den 17 januari 1953 har kontrollstyrelsen under återopande av prissänkningar på vissa skinn förordat därav föranledda jämkningar i skattesatserna för vissa skinnsorter av får, andra gnagare än ekorrddjur samt hund- och säldjur. Kontrollstyrelsen har i anslutning härtill av kontrolltekniska skäl föreslagit sammanslagning av skattesatserna för vissa slag av fårskinn och bisamskinn. Ytterligare ett par mindre väsentliga tillägg och ändringar föreslås också av kontrollstyrelsen, som i ärendet anfört följande.

Vad beträffar fårskinn är skattesatsen för breitschwanz och persian, metis och sydvästpersian 5 kronor och för astrakan, bessarab, indiskt lamm, koweit, krimmer, s. k. salzfelle, schiraz och svensk karakul 1 krona 50 öre. I samband med styrelsens kontrollverksamhet har påträffats fall där persianskinn i fakturorna upptagits exempelvis såsom schiraz, varigenom en felaktig skattesats kommit att tillämpas. Med hänsyn till svårigheten att erhålla en noggrann kontroll över beskattningen av sådana skinn får styrelsen förorda, att en gemensam skattesats, lämpligen 3 kronor, införes för här ifrågasvarande skinnsorter. Vad gäller gruppen gnagare — andra än ekorrddjur — är skattesatsen för nordlig bisam 1 krona 25 öre och för sydlig bisam 1 krona. Då här i stort sett samma synpunkter kunna läggas vad beträffar kontrollsvårigheterna och priskillnaden mellan de båda skinnslagen genom prissänkning för nordlig bisam icke är väsentlig, torde en gemensam skattesats, lämpligen 1 krona, böra införas. För vissa rävs- och nämligen skinn av blå-, platina-, silver-, svart- och viträv samt s. k. whiteface förordas en sänkning av skattesatsen från 9 kronor till 7 kronor 50 öre på grund av sänkta priser.

Under senare tid har till Sverige införts skinn av sjölejon. Skinnen skiljer sig såväl till storlek som pris väsentligt från det vanliga sälskinn, för vilket skattesatsen är 5 kronor. Skäl synas tala för att en särskild rubrik intages i den vid pälsskatteförordningen fogade varuförteckningen. Skattesatsen för ifrågasvarande skinn bör fastställas till 2 kronor 50 öre.

I varuförteckningen står under skilda rubriker upptagna »S. k. pannor, lösa, av hästdjur och nötkreatur» och »S. k. ben, lösa, av hästdjur, nötkreatur, ren och älg». Genom rubrikernas formulering kunna exempelvis

pannor av ren och älg eller pannor och ben av panter och jaguar beredas utan skatt. För att erhålla en rättvisare beskattning synes här motiverat att införa en gemensam rubrik, »S. k. pannor och ben».

Departementschefen.

I fråga om de enligt förordningen om skatt å vissa pälsvaror gällande skattesatserna för inom riket beredda skinn — vilka fastställts till visst belopp per skinn — har i olika sammanhang uttalats (jfr prop. nr 10/1948 s. 57), att dessa skattesatser borde tid efter annan göras till föremål för översyn, varvid nya skattesatser borde fastställas med beaktande av de vid tidpunkten för översynen gällande skinnpriserna. Nu gällande skattesatser för inom riket beredda skinn har fastställts vid 1951 års riksdag.

Då — såsom kontrollstyrelsen framhållit — under tiden därefter vissa prissänkningar ägt rum, torde skattesatserna i dylika fall böra jämkas till sådana belopp att skattebelastningen för varje skinnslag i genomsnitt kommer att motsvara 15 procent av nu noterade skinnpriser.

Det av kontrollstyrelsen framlagda förslaget till ändringar i vissa skattesatser har upprättats med beaktande av nyssnämnda synpunkt. Med hänsyn härtill och då kontrollstyrelsens förslag tillkommit efter visst samarbete med representanter för vederbörande bransch förordar jag att förslaget i fråga genomföres. Härvid bör jämväl den av kontrollstyrelsen förordade sammanslagningen av skattesatserna för vissa slag av fårskinn och bisamskinn komma till stånd. Vidare bör i varuförteckningen vidtagas de mindre jämkningar, som kontrollstyrelsen framlagt förslag om.

De sålunda förordade författningsändringarna bör träda i kraft den 1 juli 1953.

Departementschefens hemställan.

I enlighet med vad i det föregående anförts har inom finansdepartementet upprättats förslag till

1) *förordning angående ändring i förordningen den 25 maj 1941 (nr 251) om varuskatt; samt*

2) *förordning angående ändrad lydelse av den vid förordningen den 30 juni 1943 (nr 477) om skatt å vissa pälsvaror fogade förteckningen över pälskinn.*

Föredragande departementschefen hemställer, att nämnda båda författningsförslag måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

W. Hammargren.